PROGRAMMA IVRIDICVM
DE
BROCARDICO:
ILLIQVIDI CVM LIQVIDO NVLLA EST COMPENSATIO,

Ad L. vlt. ſ. 1. C. de Compenſat.

VVLGO:

Geld vor, Recht nach,

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

QVO
DISPVTATIONES SABBATHINAS
PVBLICAS
INDICAT
ET
AD EAS AVDIENDAS
PATRONOS ATQVE FAVTORES,
QVA DECET OBSERVANTIA,
INVITAT

D. IOANNES TOBIAS CARRACH
IVRIVM PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS
ET ASSESSOR SCABINATVS REGII.

HALAE MAGDEBVRGICAE
TYPIS IOAN. FRIDERICI GRVNERTI ACAD. ET SENAT. TYPOGR.
RECVS. ANNO CIϽIϽCCXLI. (5)

Digitized by Google

Digitized by Google

Q. D. B. V.

§. I.

Antiqua non ſolum apud Romanos regularum iuris fuit autoritas: ſed in Germania etiam hodie a multis magni habentur ſententiæ iuridicæ, quæ a BVRCHARDO Epiſcopo Wormatienſi, qui ſec. XI. floruit, dicuntur Brocardica, STRAVCH *Amœnit. Iur. Can. Eclog. VI. cap. 6.* Nec omnino res erit reprehendenda, præſertim in ICtis forenſibus, quos oportet plurima ex memoria exponere; cum tamen inſignem legum molem vix ſuſtinere poſſit hominis memoria: cur itaque brocardica axiomata iuris continentia non deberent ſubuenire, vbi memoria defecit? Neque vero diſſimulandus eſt eiusmodi

Digitized by Google

ſententiarum abuſus, quem cum DVARENO *Comment ad L. 1. ʃ. 4. D. de V. O.* CVIACIO *in Papinian. ad L. 4. D. de Vſur.* THOMASIVS *Diſſ. de Fatuit. brocard. cauſ. fatua excuſ. a dol. cap. 1.* notauit: ſæpe enim loco iuſtarum regularum circumferuntur obſcuræ, inadæquatæ imo falſæ poſitiones, quæ, quo fertiliores ſunt concluſionum, eo plures gignunt errores. Idcirco adhibenda ſunt brocardica cum duplici cautione PAVLI *in L. 1. D. de Reg. Iur.* vt eorum veritas & autoritas ex ipſis legibus harumque valore & veris iurisprudentiæ principiis æſtimetur, & in applicatione omnes circumſtantiæ rite conſiderentur, an regula ad eas pertineat. Eodem examine indiget tritum dicterium: *Illiquidi cum liquido nulla eſt compenſatio*: MARTINI *Comm. ad Tit 39. ʃ. 1. n. 269. & Tit. 45. ʃ. 12. n. 34. Ord. Iud. Sax.* de quo paucis hac præfatione exercitii cuiusdam diſputatorii tractabo.

§. II.

Dubio caret, quod compenſatio, quæ eſt debiti & crediti mutui inter ſe contributio, Iure Rom. recentiore obligationem non demum *ope exceptionis* ſed *ipſo iure* tollat, ita vt non opus ſit debitori, cui creditor ad idem obligatus

Digitized by Google

tus factus eſt, ius compenſandi & facultatem inde contra creditorem excipiendi a prætore impetrare, neque conuentione mutua cum creditore de hac re indigeat, verum ipſo momento, quo creditor debitori ſuo idem debere incipit, eius creditum & actio pro concurrente ſumma exſtinguatur *§. 30. Inſt. de Act. L. vlt. C. de Compenſ.* & effectus ſolutionis vtrimque incipiant: vnde quod omiſſa compenſatione ſolutum tanquam indebite ſolutum condici poteſt *L. 10. §. 1. D. de Compenſ. L. 30. D. de Cond. Indeb.* FRANTZKIVS *ad Tit. D. de Compenſ. n. 8.* Eadem præcepta in Germania quoque obtinere, eo minus dubium, quo magis compendioſa hæc ſolutio æquitati naturali congrua eſt; cum dolo quis petat id, quod mox reſtituturus eſt: ſicuti iam CAROLI M. tempore Germanos naturalia hæc principia ſecutos eſſe, ex *Caroli M. Capitul. Lib. VII. cap. 224.* probauit & a dubio ex *Iure Sax. Prou. Lib. III art. 12* deſumto vindicauit SCHILTER *ad ff. Exercit. XXVIII. §. 16.* Antiqui autem iuris Romani fabulæ de negotiis & actionibus bonæ fidei atque ſtricti iuris diſtinctis, ac diuerſus aut ipſo iure ciuili, aut ope exceptionis, a prætore contra obligationem iure ciuili ſtricto adhuc inique durantem impetrandæ, credita &

actiones tollendi modus in Germania nunquam obtinuit.

§. III.

Quoniam autem compenſatio factum ſupponit, vnde mutuum debitum & creditum exortum: ideoque debitor, nihilominus coram magiſtratu conuentus, actorem compenſatione repulſurus omnino tenetur, factum illud, & quod ius actoris inde mutuo credito nato exſtinctum ſit, in iudicio allegare, adeoque exceptionem compenſationis coram magiſtratu, qui eam vaticinari nequit, deducere; cuius exceptionis fundamentum in facto conſiſtens, ſi negetur, reus, vti in cæteris exceptionibus, probare debet: quo facto tamen non demum a tempore oppoſitæ aut probatæ exceptionis, ſed ſtatim ab eo momento, quo creditor debitori iterum obligatus exſtitit, ſolutionis effectus compenſatio habet per §. 2. Equidem IMPERATOR IVSTINIANVS voluit, *vt compenſationes obiiciantur, ſi cauſa, ex qua compenſatur, liquida ſit, & non multis ambagibus innodata, ſed poſſit iudici facilem exitum ſui præſtare*, quod pluribus in *L. vlt. ſſ. 1. C. de Compenſat.* legere poteris. Huius legis ſummulam *Corpus Iuris Gloſſatum* non ſolum

Digitized by Google

ſolum hoc modo profert: *Debiti ad debitum admittitur compenſatio. Fallit in tribus caſibus, ſcilicet, quando debitum petitum eſt liquidum, exceptio autem obſcura &c.* ſed etiam exinde formatum eſt brocardicum: *illiquidi cum liquido nulla eſt compenſatio;* vt hoc caſu locus ſit parœmiæ Germanicæ: Geld vor, Recht nach.

§. IV.

Verum enim vero hæc *Lex vlt. C. de Compenſ.* non hodie demum dubiis anſam dedit: nam, vt transeam CVIACIVM *Lib. VIII. Obſ. XVI.* ex *L. 22. D. de Compenſ. & L. 3 D. de Tut. & ration. diſtr.* quas *§. ſeq.* accipiemus, colligentem, ac ſi IMPERATOR nihil noui conſtituiſſet, varie de ipſa legislatoris voluntate, & ad quos caſus pertineat, diſputatum eſt. Sic quidam hanc legem reſtringunt ad caſum, ſi reus, qui intentionem actoris negauit, conuictus tamen compenſatione ſe tueatur. Audiendum vero reum eſſe cenſent, ſi intentionem actoris confitens compenſationem obiiciat: quia 1) alias poſſet aduerſarius interim deſinere ſoluendo eſſe, & 2) poſſet debitum naturale eſſe, quod non actione, ſed compenſatione impetrandum, 3) prætereaque actorem ab onere probandi releuans ipſe ab eodem releuandus eſſet. *vid. cum Gloſſa* BRVN-

NEM.

Digitized by Google

NEM. *ad cit. L. vlt. n. 7.* Verum præterquam quod in hac lege actoris intentionem confitenti conditio melior quam neganti conceſſa non appareat, atque huic exceptio compenſationis abſolute non ſit denegata, adhuc rationes duæ priores ex BRVNNEMANNO prolatæ tam ad reum negantem quam confitentem ſpectant, & primæ rationi per cautionem, ſecundæ per condictionem indebiti *vid. ſſ. 2.* ſatisfieri poteſt: poſtrema ratio autem aperte falſa & a re aliena eſt; ſic porro ipſe BRVNNEMANNVS *cit. loc. n. 8.* iterum cum *Gloſſa* totam rem committit iudicis arbitrio. Sane debitum litigioſum a reo intentionem actoris quoque negante in compenſationem deduci poſſe, ſatis liquet ex *L. 8. & 16. ſſ. 1. D. de Compenſ. L. 2. 5. & 6. C. eod.* quantumque temporis ſpatium apud Romanos indultum fuerit, ad exceptionem compenſationis liquidam reddendam, facile colligere licet argumento a fiſci cauſa fauorabiliore ad cauſas priuatorum deducto ex *L. 46. ſſ. 4. D. de Iure fiſci:* cum bimeſtre ſpatium, ad hanc exceptionem contra fiſcum probandam, reo conceſſum ſit.

§. V.

Equidem *cit. Legis vlt. C. de Compenſ.* intentio huc redire videtur. Antiquo Iure Romano

mano compenſationem tantum locum habuiſſe in iudiciis bonæ fidei, plane autem non in iudiciis ſtricti iuris, ſed in his ex conſtitutione MARCI eam demum admiſſam fuiſſe oppoſita exceptione doli ex *§. 30. Inſt. de Action.* palam eſt, & latius docet CVIACVS *cit. loc.* quin IDEM ex *L. 4. 6. & 21. D. de Compenſ.* colligit, quod tandem inter prudentes conſtiterit, & ab IMPERATORE ALEXANDRO SEVERO *L. 4. C. eod.* atque poſtremo a IVSTINIANO *L. vlt. C. eod.* confirmatum ſit, compenſationem vbique ipſo iure fieri. Cæterum exceptiones peremtoriæ in iudiciis bonæ fidei quandocunque opponi potuerunt, quæ in iudiciis ſtricti iuris ante litis conteſtationem proponendæ & poſt eam probandæ erant. Exæquata itaque compenſandi facultate in bonæ fidei & ſtricti iuris iudiciis, compenſationis exceptio quoque in quouis iudicio quandocunque opponi quod poſſet, ſequebatur. Ne tamen hoc iure nouo in protractionem litium abuterentur rei, voluit IVSTINIANVS *cit. L. vlt.* vt eiusmodi exceptionem, ſi non ante litis conteſtationem ſed demum poſt eam in fine litis ſit oppoſita, iudices hoc caſu non attendant, ſed *ſtricto iure* antiquo vti debeant, *alii iudicio compenſationem reſeruando, ſi ambagibus*

multis innodata maiorem & ampliorem expoſcat indaginem, ſeu *iuxta* §. *30. Inſt. de Action.* ſi *iure aperto non nitatur.* Hæc verba quidem ad modum probandi compenſationem neceſſario non pertinent, ſed de qualitate debiti compenſandi ex futuro euentu dependente, adeoque incerta, poſſunt intelligi; quæ etiam eſt ſententia *L. 22. D. de Compenſ.* & *L. 3. de Tut. & rat. diſtr.* quas *ſupra* §. *4.* ex CVIACIO citaui *conf.* GOTHOFRED. *ad cit. Leg. 3.* Quin licet IMPERATOR quoque ſimul ad ipſum exceptionem probandi modum reſpexiſſet: dubito tamen, num ambagibus litis obuiam iuerit; qui potius ambigua & nimis indeterminata lege vago & illimitato arbitrio iudicum rem committens incertitudini iuris & ambagibus anſam dediſſe videtur.

§. VI.

Iſta Romanæ legis incertitudo indeque exſculpta ICtorum regula vulgaris eo minus commoda eſt foris Germanicis, quo minus compenſationem ex Romano Iure didicerunt Germani *vid.* §. *2.* aut ex illo eam haurire opus eſt, atque quo magis fori Romani proceſſus in multis nobis ignotus vel certe parum aptus eſt. Quam incertum præterea in ipſis foris Germanicis ſit, quid in continenti liquidum, quidue altio-

altioris indaginis, dixi *Diſſert. de Exception. lit. ingreſſ. impedientibus &c. ſ.13.* Quousque itaque compenſationis exceptio tanquam liquida obiici queat, aut tanquam illiquida ad aliud iudicium reiicienda ſit, ex propriis principiis ipſius proceſſus Germanici & ſecundum relationem ad eum procedendi modum, quo tractatur actio, cui compenſatio obiicitur, erit diiudicandum. Videlicet I) ſi conuentio ab actore intentata ſummario proceſſu, vtpote cambiali, executiuo, alioue tractatur, compenſatio quemadmodum admitti & ſummariter de ea doceri debeat, ſtatuendum eſt ex indole cuiusuis harum cauſarum & ſummarii, quo quælibet tractanda, proceſſus qualitate ordinationibus proceſſualibus cuiuslibet loci ſpecialius determinata, atque pro modo reliquas exceptiones in his cauſis diſceptandi. II) Quodſi actio ordinario proceſſu examinetur, tunc quidem compenſationis exceptio ante lit. cont. obiecta attendi non poterit, ſed poſt eam reiicienda eſt, per deducta *cit. Diſſ.* Si vero III) in proceſſu ordinario lit. conteſtationi iſta defenſio adnectetur, ea audienda eſt, ſiue reus actoris intentionem per omnia confeſſus fuerit, ſiue eam penitus negauerit, ſiue litem partim affirmando, partim negando conteſtatus fuerit, quo-

 cunque

cunque medio & modo ſolenniore probandi indigeat exceptio, aut quocunque probandi medio reus intra ordinarium terminum probatorium vti velit *conf.* BEYER. *Delin. Iur. Ciu. ad Pand. Tit. de Compenſ. poſit. 32. ſqq.* CARPZ. *P. I. Conſt. VIII. Def. 13. & 14. n. 6.* Nulla enim ſubeſt ratio, vnde hæc exceptio deterior eſſe debeat aliis peremtoriis, cum tamen litem non magis remoretur. Hinc non ſolum de Iure Saxonico cum Notis ad STRAVCHII *Diſſert. XVII. ad Ius Iuſtin. Theſ. X.* ſed etiam de proceſſu communi ita tenendum eſt, vtpote cuius principiis dicta conueniunt. IV) Idem illud quoque obtinebit, licet quidem lit. conteſtationi ſubnexa non fuerit; attamen ſi denuo emergens ante ſententiam, aut V) quidem poſt ſententiæ pronunciationem, ſed in ſecunda inſtantia vi beneficii *Legis 4. C. de Tempor. appellat.* proponatur hæc exceptio: vtroque enim hoc caſu ordinaria probatione eam deducere, nulla prohibet ratio. VI) Plane aliud eſt, ſi demum poſt rem iudicatam executioni compenſatio obmoueatur. Nam quæ tunc exſurgunt controuerſiæ aut oggeruntur exceptiones ad inſtar proceſſus ſummarii ſunt expediendæ; idque eo magis, quo maior calumniandi ſuſpicio nunc exoritur: quapropter

re-

Digitized by Google

repetenda ſunt dicta *num. I.* Denique VII) etiamſi hoc & ſub *num. I.* relato caſu de exceptione compenſationis ſummarie doceri nequeat, eaque alii iudicio reſeruetur & tandem per reconuentionem deducatur: nihilominus tamen effectus compenſationis nunc demum probatæ non ab hoc tempore, ſed ex eo momento, quo creditum natum eſt, cœpiſſe, æſtimari debent *per* §§. 2. & 3. Satis ex his conſtabit, quæ ſit virtus brocardici noſtri, & quomodo hæc regula vitietur; plura addere, inſtituti ratio non permittit: ſed reſtat, vt exponam de negotio, cui præmittenda fuit hæc præfatio.

§. VII.

Annus abhinc eſt, cum *programmate de Sorite fallaci,* commendarem ſimulque indicerem publicum exercitium diſputatorium. Res ſucceſſit feliciter, & inſtituti vtilitate in imitationem laudabilem accenſi ſunt Iuuenes Nobiliſſimi Iurium Cultores ab induſtria, eruditione, quam ætas exigit, & probitate commendandi

DN. IOHANNES ERNESTVS REIMERS,
Halenſis Magdeburgicus.

DN. IOH. ANDREAS PFANNENSCHMID,
Quedlinburgenſis.

Digitized by Google

DN. FRIDERICVS IVLIVS SPECKHVN,
Magdeburgenſis.
DN. CHRIST. GVILHELMVS KORNMANN,
Magdeburgenſis.
DN. IOH. AVGVSTVS FRAVENDORFF,
Cuſtrin. Marchicus.
DN. IOHANNES SAMVEL WILCKE,
Züllichouienſis Sileſiacus.

qui idem exercitium me præſide poſtularunt. Suaſor his fui, vt ipſi occaſione Inſtitutionum Imperialium theſes in chartam coniicerent ex cathedra publica defendendas, in quibus eligendis libertatem conceſſi autoribus, quo facilior, pro viribus cuiusuis, ſit diſputatio, non oſtentandi, ſed profectuum excolendorum cauſa in publicum prodeuntibus. Igitur per præſens ſemeſtre æſtiuum quouis die Sabbathi poſt *horam primam pomeridianam* in Auditorio Iuridico, auf der Wage, diſputabunt, quos & quo per ſortem aſſignato ordine recitaui: cuius negotii initium erit Ieh. Iuu. die XIV. Iunii a. c. Quam ob rem PATRONI & FAVTORES, vt ſua præſentia animos Iuuenum egregiorum magis accendant, ea, qua par eſt, obſeruantia etiam atque etiam rogantur. Dab. Halæ Magdeb. die X. Iunii Anno MDCCXXXVIII.

Theſ.

Digitized by Google

THESES

Occaſ. *Proœmii & Lib. I. Tit. I. vsque ad VIII. Inſt.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOHANNES ERNESTVS REIMERS

HALENSIS MAGDEBVRGICVS.

Theſ. I.

NOn laudanda eſt iurisprudentia forenſis, quæ in conficiendis inſtrumentis publicis poſtulat inuocationem nominis diuini occaſ. Receſſ. Imp. 1512.

II. Nulla prærogatiua officialium militarium ante ordinem ciuilem, nec huius ante illos ex Pr. Procem. Inſt. probari poteſt.

III. Partitio Inſtitutionum in quatuor libros magis ab Imperatore ex neceſſitate, quam animo deliberato facta eſt. Merito igitur negligendæ ſunt ineptiæ commentatorum in hanc materiam.

IV. In ſcribendis legibus & codicillis recte prohibentur ſcripturæ compendia, quæ pariter fieri non ſolent in curiis & cancellariis.

V. Iuſtitia perſonæ, quæ a Triboniano definitur, plane ad ius ciuile non ſpectat & definienda ac tractanda potius eſt iuſtitia actionis, vtpote quæ eſt qualitas, ſecundum quam actio vel præcepta vel licita eſt.

VI. Sine lege actiones, neque bonæ, neque malæ, neque iuſtæ neque iniuſtæ ſunt.

VII. Non ſatis illorum opinio fundata eſt, qui vnicum iuris præceptum eſſe aiunt: *Neminem læde.*

VIII. Hæc tria iuris præcepta: Honeſte viuere, neminem lædere, ſuum cuique tribuere, non ad ſolam Iurisprudentiam, ſed & ad Theologiam & Philoſophiam, quatenus ad bene beateque viuendum viam parant, pertinent.

IX. Infantes expoſiti, quorum parentes ignorantur, non ſpurii, ſed legitimi eſſe præſumuntur.

X. Seruus ſine domino eſſe nequit: nec contrarium probatur, quod ſeruus hereditarius nullius ſit in dominio.

XI. Manumiſſoris animus fraudandi creditores præ-

ſumitur ex re: quapropter ſufficit, alienatorem ſcire, ſe ſoluendo non eſſe tempore alienationis, aut alienando non manere ſoluendo.

XII. Ius aſyli præter rationem extenſum fuit.

THESES
Occaſ. *Lib. I. ad Tit. IX - XII. Inſtitutionum*
AB AVCTORE
IO. ANDR. PFANNENSCHMID
QVEDLINBVRGENSI
PVBLICE DEFENDENDAE.

Theſ. I.

De iure Romano patria poteſtas erat dominium Quiritarium in corpus & bona liberorum ſoli patri competens. De iure Germanico autem, principia iuris naturalis ſectante, eſt imperium in liberos competens ob educationem & alimentationem. Qua de cauſa parentibus in liberos nil competit niſi modica caſtigatio, delicta vero magiſtratui relinquenda.

II. Ex his etiam patet, plures effectus patriæ poteſtatis Romanæ in Germania ceſſare.

III. De iure Germ. liberi a poteſtate patria liberantur ſimulac ſeparatam inſtituunt œconomiam, inuito etiam patre, quod ſecus erat I. R.

IV. In Germania ſeparatam œconomiam liberi inſtituunt matrimonium contrahentes.

V. Vſusfructus parentum in bonis liberorum iure Germ. prouenit ex tutela. Errant itaque ICti ex iure Rom. illum deriuantes.

VI. Vſusfructus quippe Romanorum patrius eſt reliquus ex iure acquirendi patris per filium.

VII. Definitio matrimonii, quam Tribonianus in §. 1. Inſt. de patr. poteſt. ſuppeditat, minus recta eſt; dicendum potius, quod matrimonium ſit ſocietas maris & fœminæ ſobolis procreandæ mutuique adiutorii gratia inita ſecundum ſolennia legibus præſcripta.

VIII. De iure Germ. ius connubiorum non eſt prærogatiua ſtatus ciuilis, ſed quisque, ſiue liber ſiue ſeruus fuerit,

Digitized by Google

rit, verum ac conſtans contrahit matrimonium, nec obtinet diſtinctio Rom. inter connubium, quo ciues Romani, matrimonium, quo peregrini, & contubernium, quo ſerui gaudebant.

IX. Liberi matrimonium contrahentes de iure Nat. ex regulis decori parentum conſenſum impetrare tenentur, quæ regulæ legibus poſitiuis paſſim confirmatæ.

X. Hinc parentum conſenſum conſiſtorium quandoque ſupplere poteſt.

XI. Caſtratus verum matrimonium inire non poteſt.

XII. Legitimatio de iure Rom. in fauorem patris primario introducta eſt.

XIII. Adoptiones & arrogationes in Germania raro occurrunt, ceſſantibus rationibus.

XIV. In vnione prolium nil niſi pactum parentum requiritur.

XV. Vnio hæc, quam ICti quidam ſub nomine adoptionis Germanicæ venditant, vna cum adoptione Rom. antiquis moribus Germanicis ignorata fuit.

XVI. Plures modi Rom. ſoluendi patriam poteſtatem apud nos extra vſum ſunt, & notandum venit axioma: ceſſante cauſa poteſtatis patriæ, ceſſat & ipſa poteſtas.

XVII. Emancipatio ad certum actum expediendum; quam ICti quidam effinxerunt, plane nullius momenti eſt.

THESES

Occaſ. *Tit. XIII. ad XXII. Lib. I. Inſtit.*

PVBLICE DEFENDENDAE

AB AVCTORE

FRIDERICO IVLIO SPECKHVHN

MAGDEBVRGENSI.

Theſ. I.

TVtela eſt munus publicum.

II. Diuiditur I. R. in teſtamentariam, legitimam & datiuam. Sed I. G. lis de hac diuiſione fruſtranea eſt.

Digitized by Google

III. Tutor teſtamento datus confirmatione indigens I. R. pro teſtamentario eſt habendus, non pro datiuo. I. G. nihil refert.

IV. Poſthumis teſtamento tutor dari poteſt.

V. Valde controuertitur, quis poſthumus dicatur? Sunt, qui eum dicunt poſthumum, qui poſt teſtamentum conditum naſcitur: & ſunt, qui eum poſthumum dici contendunt, qui poſt defunctum patrem in lucem editur, quibus aſſentior.

VI. Seruus proprius ſine libertate teſtamento tutor datus tacite directam accipit libertatem I. R.

VII. Tutor Rom. datur perſonæ, non cauſæ: ſecus ſe habet in Germ. mit dem Vormund.

VIII. Deficiente teſtamentario tutore, proximi agnati ad tutelam vocantur.

IX. Intuitu tutelæ quis pro parte teſtatus, pro parte inteſtatus decedere poteſt.

X. Quo ordine defertur hereditas, eodem etiam ordine legitima tutela.

XI. Legitima parentum tutela Iur. Rom. & Germ. non eſt eadem.

XII. Maximam & mediam capitis deminutionem paſſi perſonæ eſſe deſinunt I. R. Sed I. G. capitis deminutio exigui eſt vſus.

XIII. Dignitatis priuatio non inducit capitis deminutionem.

XIV. Minores XXV. annis a tutela datiua & legitima prorſus excluduntur. Quod contra in teſtamentaria.

XV. Magiſtratui tutoris datio, quæ ex L. Attilia deſcendit, non competit, niſi ſpeciali lege conceſſa: I. G. ordinariæ iurisdictioni, etiam inferiori, regulariter cohæret.

XVI. I. R. poſt pubertatem tutores rationes reddere tenentur: I. G. quotannis.

XVII. Tutoris autoritas non eſt neceſſaria, ſi pupillus conditionem ſuam reddit meliorem.

XVIII. Pupillus contrahens ſine tutore non obligatur ciuiliter, licet naturaliter quandoque.

XIX. Contractus bilaterales a pupillo ſine tutore initi ſunt

Digitized by Google

ſunt claudicantes: quos, ſi pupillus velit impleri, ipſe vt impleat, neceſſe eſt.

XX. Autoritatem tutor interponere nequit, ſi inter ipſum & pupillum aliquid gerendum.

THESES

Occaſ. *Tit. XXII. & ſeqq. vsque ad ſ. L. I. Inſt.*

PVBLICE DEFENDENDAE

AB AVCTORE

CHRIST. GVILIELMO KORNMANN

MAGDEBVRGENSI.

Theſ. I.

VEnia ætatis iuri N. conueniens, eamque concedendi facultas eſt penes Germ. principes? conf. ILL DN. a LVDEWIG. *opuſc. de ætat. legit pub. & mai. c. 9. probl. 11.*

II. Capitis deminutio, licet maxima, I. G. tutelam minime tollit. Quamuis, ad talem vel ſimilem pœnam, capitis deminutionem I. R. efficientem, condemnatus vt remoueatur, alia ſuadeat ratio.

III. I. G. finita tutela tutor pro adminiſtratione præmium petit iure perfecto.

IV. I. G. ceſſat diſtinctio inter puberes & maiores, quos communi vocabulo appellamus: die zu ihren (männlichen) (voigtbaren) Jahren gekommen. Loco tutorum & curatorum I. R. diſtinctorum I. G. vtimur non ſine ratione vocibus: Mun dius, Vormund, Gerhaber, ſynonymis.

V. I. G. tutor non tenetur ſatisdare vel alio modo cauere.

VI. Cauſæ excuſandi a munere tutelæ I. R. non inepte diuiduntur in neceſſarias & voluntarias. Sed I. G. diſtinctio hæc ceſſat.

VII. I. G. omnes cauſſæ excuſandi ſimul proponendæ

VIII. I. G. tutelæ iam ſuſceptæ, non ex numero, ſed ex onere, excuſant a noua ſubeunda.

IX. I. G. literarum expers non omnino vacationem meretur a munere tutelæ.

X. I. G. milites ſuperioris ordinis volentes ad tutelam admittendi.

XI. I. G. marito ipſo iure cura vxoris defertur. Er wird ihr ehelicher Voigt.

XII. Curator mulieris eſt improprie ſic dictus.

XIII. I. G. non ſingulare ius eſt, quod mulieres ad accuſationem ſuſpecti admittantur. Ius enim ſtandi in iudicio iis iure ordinario competit.

XIV. I. G. non tenetur tutor ad confirmationem iudici ſe offerre ante citationem, nec ideo fit ſuſpectus. Multo minus incumbit illi damni, hac mora bonis pupilli illati, reſtitutio.

XV. I. G. Magiſtratus in arbitrio eſt, confirmationem tutori dare vel denegare. Et confirmationem efflagitans, ſuſpectus eſt.

XVI. I. G. tutor remotus, licet ob dolum, non tamen fit infamis. conf. THOMAS. *not. ad ff. tit. de his qui notantur infamia.* Et formula, quam in foris G. ſententiæ adiicere ſolent: ſeiner Ehren unbeſchadet, ſuperflua eſt.

THESES

Occaſ. *Tit. I. & II. Lib. II. Inſt.*

QVAS DEFENDET

AVCTOR

IOH. AVGVSTVS FRAVENDORFF

CVSTRIN. MARCHICVS

Theſ. I.

AD res communes, quarum vſus omnibus hominibus a natura conceſſus, cum Imperatore noſtro & Grotio littora maris ſunt referenda, immo & mare ipſum, Seldeno fruſtra refragante.

II. Ce-

Digitized by Google

II. Cenotaphium non eſt locus religioſus.

III. Vſus doctrinæ de rebus diuini iuris exiguus inter proteſtantes aut plane nullus eſt.

§. IV. In occupatione tanquam attributum eſſentiale requiritur corporalis adprehenſio.

V. Seruitutem gentium iuri ſiue naturæ non contrariam eſſe, iudicamus.

VI. Male a commixtione pecoris ad frumenti commixtionem argumentatur Tribonianus.

VII. B. F. poſſeſſor fundi fructus, perceptos ſibi acquirit: extantes nondum vſucaptos verus ſibi vindicat dominus.

VIII. Qui fundum alienum m. f. poſſedit, fructus reſtituit & perceptos & quos percipere dum potuiſſet neglexit.

IX. Theſauri acquiſitio tam ad inuentionem quam ad acceſſionem I. R. refertur.

X. Res incorporales tradi non poſſunt.

XI. Res corporales ſunt vel mobiles vel immobiles. Claſſi poſteriori accenſendæ res vſui perpetuo & certo loco deſtinatæ, e. g. eiſern Vieh ꝛc.

THESES

Occaſ. *Lib. II. Inſt. a Tit. III. ad IX.*

AB AVCTORE

IOHANNE SAMVELE WILKE

ZÜLLICHOVIENSI - SILESIACO

PVBLICE DEFENDENDAE.

Theſ. I.

SEruitutes ruſticæ & vrbanæ a prædiis dominantibus nomen trahunt.

II. Prædia ipſa vero non a loco, ſed ab vſu dicuntur.

III. Seruitus oneris ferendi, qua paries a domino fundi ſeruientis reficiendus, iure Rom. anomala, iure G. talis non eſt.

IV. Ser-

IV. Seruitus perſonalis eſt, vbi fundus ſeruit perſonæ.

V. Vſufructuarius vtitur re vti eſt: hinc eam immutare nequit.

VI. Reſoluto iure vſufructuarii reſoluitur ius eius, cui vſusfructus ceſſus.

VII. Minus habet, qui vſum, quam qui vſumfructum habet.

VIII. Habitatio plus eſt quam vſus ædium, minus quam vſusfructus.

IX. Vſucapio introducta eſt primario ad certitudinem dominiorum.

X. Præſcriptio potius in negligentiæ pœnam conceſſa videtur.

XI. Res ſacræ & religioſæ contra iuris Rom. principia Germ. iure recte vſucapiuntur.

XII. Præſcriptionem immemorialem tanquam ens obſcurum merito reiicio.

XIII. Donatio perperam ad modos acquirendi dominium ciuiles refertur.

XIV. Acceptatio expreſſa donatarii ad donationis valorem haud requiritur I. R. recentiore & G.

XV. Mortis cauſa donationes veteribus Germanis plane fuerunt interdictæ.

XVI. Fundum dotalem maritus I. G. valide alienat, ceſſante ratione Romana.

XVII. Pignus recte definitur per ius in re debitoris creditori conceſſum in ſecuritatem crediti.

XVIII. Peculia Romana vix videntur applicabilia in Germania.

XIX. Multum intereſt inter acquiſitionem R. per ſeruos & G. per homines proprios.

XX. Teſtamenti factio Germanis olim prorſus fuit ignota.

THESES

Digitized by Google

THESES
Occaſ. *Tit. X. vsque ad XIV. Lib. II. Inſt.*
PVBLICE DEFENDENDAE

AB AVCTORE

FRIDER. WILHELM. BRANDHORST
POTSDAM. MARCH.

Theſ. I.

Teſtamentum eſt vltima voluntas legitime declarans heredem directum.

II. Sed in Germania Teſtament etiam denotat codicillos.

III. Quemadmodum quoque Erbe non raro indigitat quemuis, qui occaſione mortis alicuius aliquid lucratur.

IV. Teſtamenta non ſunt Iuris Naturæ.

V. Imaginaria eſt æquitas atque pietas, ex qua nonnulli teſtamenta commendant: nec obſt. Ieſaiæ cap. XXXVIII. verſ. 1.

VI. Teſtamenta ſunt peſtis Germaniæ.

VII. Seruis Germanicis facultas teſtandi non omnino deneganda eſt.

VIII. Hinc teſtamenta eorum, qui apud hoſtes ſunt, valebunt citra fictionem iuris poſtliminii & Legis Corneliæ, & licet tales ſint ſerui.

IX. Iure Romano nemo decedere debet pro parte teſtatus & pro parte inteſtatus: quod Iur. Germ. nihil noui eſt.

X. Seruus, qua talis, in Germania heres eſſe poteſt, & hereditatem ſibi acquirit.

XI. Heres ſolus in re certa inſtitutus non ſtatim totam hereditatem nanciſcitur in Germania.

XII. Valet heredis inſtitutio in diem iure fideicommiſſi.

Digitized by Google

XIII. Contenta *Legis 88. §. fin. D. de legat. II.* ad teſtamenta Germanica admodum apta ſunt: indeque ad effectum codicillorum euentualium abſolute neceſſaria non eſt clauſula codicillaris.

THESES
Occaſ. *Inſtitut. Lib. II. Tit. XV-XIX.*
QVAS PVBLICE DEFENDET
AVCTOR
IO. ANDR. PFANNENSCHMID
QVEDLINBVRGENSIS.

Theſ. I.

Directe ſubſtitutus nihil accipit, ſi heres priore loco inſtitutus hereditatem ipſe adeat.

II. Fideicommiſſarie ſubſtitutus tunc demum accipit hereditatem ſi heres priore loco inſtitutus eam adeat.

III. Directe ſubſtitutus non patitur detractionem Falcidiæ, bene tamen fideicommiſſarie ſubſtitutus.

IV. Quoties teſtator vltra annos pubertatis ſubſtitutionem extendit, toties hoc reſpectu fideicommiſſum ſubeſſe præſumitur.

V. In ſubſtitutione militari filius poſt pubertatem decedens Trebellianicam non detrahit de bonis a patre acceptis ſubſtituto reſtituendis.

VI. De I. R. ſolus pater ſub prætextu & forma ſubſtitutionis filio condere poterat teſtamentum. De I. G. nulla ratio ſupereſt, quare non etiam mater id facere poſſit.

VII. Pater pupillariter ſubſtituendo duplex quaſi condit teſtamentum.

VIII. Clauſula derogatoria & iuratoria vltimæ diſpoſitioni inſerta non impedit, ne teſtamentum poſteriore rumpatur: nemo enim ſibi ipſi legem dicere poteſt.

Digitized by Google

IX. Teſtamentum ſolenne maximam partem nuda reuocatione ante decennium elapſum reuocari poteſt, ſcilicet quoad legata & fideicommiſſa; imo & heredis inſtitutio directa aliquando etiam minus ſolenni reuocatione maximam partem euerti poteſt vi fideicommiſſi.

X. Teſtamentum inofficioſum eſt, in quo is, cui debetur legitima, ab ea prorſus excluſus eſt per exheredationem rite, ſed inique factam.

XI. Querela inofficioſi non datur, ſi aliud remedium competit.

XII. De I. R. heredis inſtitutio directa erat eſſentiale teſtamenti ſine qua ſubſiſtere non poterat. In Germania dicitur etiam Teſtament, & valebit diſpoſitio vltima, in qua heredis inſtitutio omiſſa.

THESES

Occaſ. *Tit. XX. vsque ad f. Lib. III. Inſtit.*

PVBLICE DEFENDENDAE

AB AVCTORE

FRIDERICO IVLIO SPECKHVHN

MAGDEBVRGENSI.

Theſ. I.

Verborum ſignificatus, circa quos enucleandos conſtituendosque iuris architectus *Tit. de legatis* maximopere eſt ſollicitus, I. G. parum aut plane non attendendi, ſed linguæ Germ. indolis potiſſimum habenda eſt ratio.

II. Legato debito creditori, ius debitum petendi extinguitur, ſi creditori legatum ſolutum ſit.

Digitized by Google

III. Principi ex teſtamento imperfecto legata non debentur: cuius rei ratio tamen vera non eſt, quam profert *ſ. fin. Inſt. quib. mod. teſtam. infirm.*

IV. I. G. in quibusdam locis vxori dos prælegari non poteſt.

V. Captiuis atque Iudæis I. G. valide legari debet.

VI. Inutilis ac nullius plane momenti eſt eorum ſententia, qui in re coniunctis non iuri accreſcendi, ſed iuri non decreſcendi locum eſſe aſſerunt.

VII. Exiguus eſt vſus practicus diſpoſitionis Inſtit. quod, re aliena legata, legatario incumbat probatio, defunctum ſciuiſſe, ſe rem legare alienam.

VIII. Quæ de pretiis ſeruorum *tit. de lege Falcidia* diſponuntur, falſo applicantur ad equos in funeribus nobilium duci ſolitos.

IX. Valet fideicommiſſum heredi præſenti impoſitum, etſi hic teſtatori non aſſenſerit vel contradixerit.

X. Licet de teſtamenti validitate iudicio agatur; legatarius tamen legatum petere poteſt. *L. f. Cod. de Her. pet.*

XI. Heredes ab inteſtato valide grauari poſſunt fideicommiſſo.

XII. Liberi vel parentes fideicommiſſo onerati & legitimam & Trebellianicam deducere nequeunt I. R. vſu fori G. certo reſpectu queunt.

XIII. Rogatio teſtium in codicillis non eſt neceſſaria; ſed ſufficit, ſi illi fortuito interuenerint.

XIV. Codicilli etiam fœminis teſtibus adhibitis ſubſiſtunt.

THE-

Digitized by Google

THESES
Occaſ. *Lib. III. Inſt. tit. I. vsque ad XIV.*
CONSCRIPTAE

QVARVM DEFENSOR ERIT

AVCTOR

CHRIST. GVILIELMVS KORNMANN
MAGDEBVRG.

Theſ. I.

Fruſtra IVSTINIANVS *lib. III. Inſtit. tit. 2. ſ. 3.* vindicem naturalis æquitatis ſe iactat in eo, quod ſucceſſionem, maſculis antea tantum indultam, cum fœminis quoque communicauerit. Meo iudicio eadem hic fauoris ratio erga ſexum fœmininum, quæ ſupra *lib. I. tit. 6. ſ. 7. & tit. 7. eod. lib.* fuerat in manumittendos. I. G. igitur prudentiſſime huc vsque in quibusdam locis fœminæ ſucceſſione in bona hereditaria & feudalia interdicuntur.

II. In ſucceſſione ab inteſtato ſedulo diſtinguendæ ſunt quæſtiones: quis ſuccedat, & quomodo ſuccedendum.

III. I. G. inter collaterales quoad quæſtionem: *quis?* ſimpliciter quondam obtinuit & in quibusdam locis adhuc obtinet regula: proximior excludit remotiorem cum declaratione: halbe Geburt ſchreitet fort in ein ander Glied: quoad quæſt. *quomodo?* in capita ſemper valuit ſucceſſio, ſo viel Mund, ſo viel Pfund.

IV. Ius repræſentationis eſt ſingulare beneficium contra iuris ordinarii regulam fratris defuncti liberis ideo conceſſum, vt perſonam patris præmortui repræſentent, & hoc modo æque propinqui fiant patruo defuncto ac fratres eius adhuc ſuperſtites.

Digitized by Google

V. Inde nepotes inter ſe ſoli concurrentes iure ordinario auo ſuccedunt, nec opus eis eſt beneficio repræſentationis.

VI. I. G ceſſauit repræſentationis figmentum.

VII. I. G. vnilateralibus magis fauet quam R. diſponit enim ita de his: halbe Geburt ſchreitet in ein ander Glied und nimt Erbe in dem nächſten Grad.

VIII. Eſt caſus, in quo quis ex duplici & adgnationis & cognationis iure, duplicem quoque hereditatis ſibi vindicare poteſt partem.

IX. I. G. priuati recte ineunt pacta ſucceſſoria.

X. Inde & I. G. ſimplici pacto hereditatis cuiusdam iuri nuncium mittere licet.

XI. I. G. pacta & contractus non diſtinguit.

XII. I. R. recte ſe habet diuiſio contractuum in reales, verbales, litterales & conſenſuales. Nec Caius in Inſtit. diſſentit. conf. ILL. DN. a LVDEWIG *diſſ. de nexu ſcript. & ſubſcript. c. 1. §. 5.*

XIII. Doctrina DD. iuris R. de gradibus culparum eſt nimis obſcura, nec in foris applicari poteſt ad facta. Ideoque I. G. ius nat. in hac quoque materia ſectantes huius doctrinæ indigeſtum chaos nil moramur. conf. THOMAS. *diſſert. de gradibus culparum in contractu præſt. c. 2. §. 19.*

XIV. Contractus nominati formulam actionis in Albo prætoris præſcriptam habebant ſibi propriam, prætterquam quod illis ſpeciale nomen ſit indultum. Qua propter contractus æſtimatorius nequicquam ad illos referendus. I. G. nihil ex hac differentia pendet.

XV. Contractus, ad quos perficiendos neque traditione rei, neque verborum, neque litterarum ſolennibus opus eſt, ſunt bon. fid.

THE-

Digitized by Google

THESES

Occaſ. Tit. *XV.* & *ſeqq. vsque ad* Tit. *XXI. Inſt. Lib. III.*

DEFENDENDAE

AB AVCTORE

IOHAN. AVGVSTO FRAVENDORFF

CVSTRIN. MARCHICO.

Theſ. I.

Translatio dominii in mutuo obtinet: quicquid regerat Salmaſius.

II. Si commodatarius rem commodatam alienauerit, aduerſus poſſeſſorem b. f. I. G. commodanti rei vindicatio negatur: in variis locis recentiori iure conceditur.

III. Iurisprudentia Rom. formularis innumeris litibus aditum ad fora veterum præcluſit, quæ in hodiernis vbique obuiæ ſunt.

IV. Abſentibus iur. Germ. valide ſtipulamur.

V. Neque ſtipulatio inutilis redditur, ſi ſtipulans eius ſit iuri ſubiectus, a quo ſtipulatur.

VI. In materiam ſtipulationum multas ſteriles argutias & ſubtilitates congeſſit Tribonianus in Germania nullum vſum habentes.

VII. Nullum iuramentum contra LL. valet de ratione naturali.

VIII. I. G. inter mercatores commendans pro mandante habetur: niſi expreſſa acceſſerit proteſtatio.

IX. Perſonalis exceptio debitoris fideiuſſori non prodeſt.

THE-

Digitized by Google

THESES

Occaſ. *Lib. III. Inſt. a Tit. XXII. ad XXVII.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOANNES SAMVEL WILKE

ZÜLLICHOVIENSI-SILESIACVS.

Theſ. I.

Cambium tam proprium quam improprium negotium recentius eſt.

II. Cambium proprium continet negotium ex permutatione & mandato mixtum.

III. Implementum in contractibus conſenſualibus ad conſummationem contractuum, non ad obligationem demum efficiendam pertinet.

IV. Contractus conſenſuales omnes ſunt bonae fidei.

V. Arrha ad emtionis venditionis ſubſtantiam non requiritur, modo de pretio conuentum ſit.

VI. Neque pecunia parata (baar Geld) deſideratur, ſed de pretio fides haberi poteſt.

VII. Non emtionem venditionem, ſed permutationem contrahit, qui in folle pecuniam dat.

VIII. Pluribus eadem res locata illi aſſignanda eſt, cui prius tradita eſt.

IX. Vix eſt vt obueniat ſocietas vniuerſalis.

X. Inualida eſt ſocietas, qua alter ſolus omne lucrum, alter ſolus omne damnum ferre debet.

XI. Nimium frequentes & vrgentes perſuaſiones non conſilii ſed mandati inſtar cenſendæ.

XII. Licet remuneratio indeterminata promiſſa, quam vocant honorarium, a iudice in G. id poteſt determinari.

THESES

Digitized by Google

THESES

Occaſ. *Tit. XXVIII. XXIX & XXX. Lib. III. Inſtit. Iuſtin.*

ASSERET AVCTOR

IOAN. FRIDERICVS SCHVLTZ,

STENDAL.

Theſ. I.

Contentioſiſſimæ lites in obligationibus, quæ quaſi ex contractu oriuntur, meo quidem iudicio, faciles ad componendum; inanes tamen I. G.

II. Quaſi contractus ſunt negotia, quæ duas inuicem partes, alteram ex facto, alteram ex lege obligant, ob cauſſas honeſtas.

III. Iſtæ autem cauſſæ vel ex æquitate deſcendunt, vel ex vtilitate. In vtramque lex vel fingit conſenſum, vel præſumit.

IV. Negotiorum geſtionem etiam decreta naturæ volunt; neque parum intereſt reipublicæ, abſentium rebus prouideri.

V. Cenſu negotiorum geſtionis æſtimanda etiam adminiſtratio in rebus pupilli aut prodigi, licet præſentis, at ſine curatore.

VI. Ius Germanicum non indiget ſchemate quaſi contractus in tutelis.

VII. Facti errore ſolutum repeti poteſt, vt indebitum: idemque in ignorantia iuris, vbi patrimonium deminutum.

VIII. Verus videtur eſſe contractus in recepto, quo caupones tenentur, nautæ, cet.

IX. Ius G. non patitur lites excreſcere in duplum aut quadruplum; neque piis cauſſis in hoc aliquid indulget ſingulare.

X. Iure G. ſeruus obligationem acquirit domino ex mandatis.

XI. In-

Digitized by Google

XI. Inuito creditori ſoluere poteſt extraneus.

XII. Neque dubitandum, quin etiam pro inuito debitore ſolui queat.

XIII. Nouante muliere, redditur obligatio prior; ſed pupillo, exſpirat prorſus.

XIV. Iure G. ſeruus expromiſſoris partes valide ſuſtinet.

XV. Ius G. opus non habet Aquilianæ ſtipulationis luſu; ſed tollit obligationem, die Quittung.

XVI. Iure G. ſufficere deberet in nouatione: wenn jemand, die Schuld auf ſich zu nehmen, verſprochen.

THESES

Occaſ. *Inſtitut. Lib. IV. Tit. I-V.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

IO. ANDR. PFANNENSCHMID,

QVEDLINBVRGENSIS.

Theſ. I.

DElictum in ſtatu reipublicæ eſt factum lege poſitiua pœna notatum.

II. In Germ. omnia delicta pro publicis reputantur, partim quod in C. C. C. omnibus delictis publicæ pœnæ dictatæ ſint; partim quod ex I. Can. proceſſus inquiſitorius receptus ſit, vbi iudex ad probabilem denunciationem ex officio cauſſam cognoſcere tenetur.

III. Diuiſio furti in manifeſtum & nec manifeſtum in Germania exigui vſus erit: effectus enim huius diuiſionis, pœna ſcilicet priuata, hodie ceſſat.

IV. Scrutatio domeſtica in Germania non niſi iuſſu iudicis fit. Secus erat apud Rom.

V. Is, qui furtum concepit, der Diebes-Heeler, ordinaria pœna

Digitized by Google

pœna furti plectendus, ſi tantum ex furto participauerit, quantum ad illam requiritur.

VI. Si forſan furtum a parentibus & liberis, item coniugibus, ſit commiſſum, pœnæ ordinariæ locus non eſt, atque vltra ergaſtulum non procedendum; immo magiſtratus ex officio in has perſonas non inquirit.

VII. Cum in Germania pœnæ priuatæ Roman. receptræ non ſint: læſus ſola damni reparatione contentus eſſe debet.

VIII. Et hinc etiam ſequitur, totam doctrinam de diuerſis capitibus Legis Aquiliæ ad nos applicari haud poſſe.

IX. Actio iniuriarum æſtimatoria tamen in Germania in quibusdam locis ex I. R. recepta eſt; in quibusdam vero abrogata.

X. Qui iniuriam ſibi illatam ad animum non reuocauit, ei non datur actio.

XI. Immo ſi quis iniuriam ad animum reuocauerit, ex poſtfacto vero ſignis perſpicuis remiſſionem iniuriæ declarauerit, actio iniuriarum remiſſa cenſetur.

XII. Si iniuriatus cum iniuriante ante motam actionem in gratiam redierit, magiſtratus leuiorem imponit pœnam.

THESES

Occaſ. *Tit. VI. vsque ad Tit. IX. Lib. IV. Inſtit.*

PVBLICE DEFENDENDAE

AB AVCTORE

FRIDERICO IVLIO SPECKHVHN,

MAGDEBVRGENSI.

Theſ. I.

IVr. Germ. actio recte definitur, quod ſit medium coram magiſtratu perſequendi id, quod ſibi debetur.

II. Fruſtraneus eſt interpretum labor ſeſe torquentium

 tium

tium in inueniendo illo caſu, cuius Imperator *ſ. 2. Inſt. de Action.* mentionem iniicit; cum ipſa actio negatoria hic innuatur.

III. I. G. omnes actiones ſunt publicæ autoritatis.

IV. Actiones dupli, tripli, quadrupli in G. foris ceſſant.

V. Actioni in factum ex iureiurando extraiudiciali in Germania vix aliquis vſus eſt.

VI. Idem de conſtituta pecunia dicendum.

VII. Inter actiones bonæ fidei & ſtricti iuris hæc etiam erat differentia, quod illæ ab arbitris; hæ vero a iudicibus eſſent diſcutiendæ. Conf. ILL. DN. HEINECCII *Antiq. R. tit. de act.* I. G. nullus huius diſtinctionis actionum eſt vſus. THOMASIVS *Annot. ad Inſt. lib. IV. tit. 6.*

VIII. Arbitrariæ & b. f. actiones non ſunt vnius eiusdemque naturæ.

IX. Omnes ſpecies actionum b. f. *tit. VI. §. XXXVIII.* eſſe propoſitas, probari haud poterit.

X. Actio ſtricti iuris in effectu facile in actionem b. f. conuerti poterat I. R.

XI. I. R. quondam plus petens cauſſa cadebat. I. G. nihil plus petitio efficit, quam vt actor in expenſas fruſtra alteri cauſſatas condemnetur, ſaluo præterea ipſi manente iure.

XII. Fundamentum beneficii competentiæ eſt humanitas lege ciuili firmata.

XIII. Liberi ac ſerui delinquentes propria conuentione tenentur I. G. Ceſſant igitur moribus noxales actiones.

XIV. Exceptionis SCſulti Macedoniani in Germania nullus eſt vſus. Vid. ILL. DN. A LVDEWIG *Opuſc. de Mutuo Diſſ. VII.*

THESES

Digitized by Google

THESES

Occaſ. *Lib. IV. Inſt. tit. X. vsque ad XIV. incl.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

CHRIST. GVILIELMVS KORNMANN,

MAGDEBVRG.

Theſ. I.

IVr. Rom. ipſius domini præſentia in iudicio requirebatur, conf. ILL. DN. HEINECCII *Antiq. R. lib. 4. tit. 10. §. 2.* quod I. G. ſecus, fruſtra dominium litis ſuadente Receſſ. Imperii, vid. ILL. DN. BOEHMERI *Iur. Eccl. L. I. T. 38. §. 43.*

II. I. R. procurator differebat ab actore. Formula inde etiam in fora G. peruenit, quod tutor ſolus non conſtituat procuratorem, ſed actorem.

III. I. R. ad dominium litis transferendum requiritur titulus, quem ſuppeditat mandatum, & modus, qui accedit ex litis conteſtatione. I. G. procurator tantum indiget mandato.

IV. Satisdatio *Lib. 4. Inſtit. tit. 10.* ſumitur pro omni cautione.

V. I. R. recte liberatur a ſatisdatione de iudicio ſiſti poſſeſſor rerum immobilium, licet dominium eius ſit reuocabile, vel actor de ipſis iis bonis reo litem mouerit. I. G. cautio ceſſat in poſſeſſoribus rerum immobilium.

VI. In prorogata iurisdictione prorogans non tenetur ad cautionem de iudicato ſoluendo.

VII. Iudex nimia cautione onerans tenetur ad id, quod intereſt.

VIII. Cautio de lite proſequenda ſuperflua eſt.

IX. I. Can. actiones rei perſecutoriæ ex delicto contra heredes dantur, licet nihil exinde ad illos peruenerit.

Digitized by Google

X. Actiones, quæ alias morte exſpirant, conteſtatæ ad heredes transeunt.

XI. I. R. exceptiones in ſenſu ſtrictiſſimo ſunt appendiculæ ex I. N. deſumtæ, a prætore formulis actionum ad iudicem pedaneum datis adiectæ, ad elidendam duram actionem ciuilem.

XII. Inde actionibus b. f. exceptiones ipſo iure ineſſe dicuntur. Contra: in actionibus ſtricti iuris exceptiones ſunt facti; quæ tamen alio reſpectu dicuntur *iuris*.

XIII. In ſenſu generaliori tam ſecundum Ius Rom. quam Germ. exceptiones ſunt defenſiones rei per allegationem cauſſarum intentionem actoris excludentium. conf. DN. PRAES. *diſſ. de vera indole except. legit. ad cauſ. ſſ. 5.*

XIV. I. G. omnes exceptiones ſimul in primo termino proponendæ.

THESES

Occaſ. *Tit. XV. vsque ad Tit. XVII. Lib. IV. Inſt.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOAN. AVGVSTVS FRAVENDORFF,

CVSTRIN. MARCHICVS.

Theſ. I.

Poſſeſſio non eſt ſpecies iuris in re.

II. Poſſidentes merito prædicantur beati.

III. Reus iuramentum calumniæ detrectans ceu confeſſus & conuictus condemnari poteſt.

IV. Qui reſponſo collegii iuridici nixus cauſſa cadit, in expenſas condemnari regulariter nequit.

V. Iura-

Digitized by Google

V. Iuramentum aduocatorum de iuſtitia cauſſæ hodie non requiritur, niſi in appellatione.

VI. Inter remedia coërcendi temere litigantes non vltimum locum occupat pecunia, vulgo, Succumbenz-Geld, dicta.

VII. Damnatus ob dolum in contractibus aut delictis in Germania non ſtatim fit infamis.

VIII. Proceſſus inquiſitionalis in fora Germanica introductus accuſatorio eſt præferendus.

IX. Prouerbium: Wo kein Kläger, da iſt kein Richter, hodie ad ciuiles proceſſus eſt reſtringendum.

THESES

Occaſ. *Tit. XVIII. Lib. IV. Inſt.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOANNES SAMVEL WILKE,

ZÜLLICHOVIENSI-SILESIACVS.

Theſ. I.

OB publica crimina quilibet iure Rom. ex populo agere poterat.

II. Et ſolenni quidem accuſatione, cum inſcriptione in crimen coniuncta.

III. Germ. iure iudicia publica ſunt tractatio de criminibus publicis eorumque vindicatione a magiſtratu criminali peragenda.

IV. Proceſſus accuſatorii, multis quippe difficultatibus obſtricti, hodie ſunt rariores in Germ.

V. Frequentiores vero & receptiores inquiſitorii.

VI. Omni-

Digitized by Google

VI. Omnibus criminibus hodie in Germania publica pœna eſt conſtituta.

VII. Homicidia in doloſa, culpoſa & caſualia diuiduntur.

VIII. Homicidium commiſſum ab eo, qui in re licita, licito modo, licito tempore verſatus, non niſi caſuale eſt.

IX. Vna ex his circumſtantiis deficiente, in culpoſum ſtatim degenerat homicidium.

X. Huc quoque medicorum homicidia culpoſa refer, pro modo culpæ admiſſæ punienda.

XI. Aſſaſſinium committens vti latro rota puniendus eſt.

XII. Ius canonicum *c. 1. de homicid. in 6to* non eosdem ſub aſſaſſinis intelligit, quos vulgo ita dicunt.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EM.

Digitized by Google